



**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

Caput 8. Circa qualitatem Confessionis, per quam huic Præcepto fit satis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

Sectio II. Dubia, De Præcepto II. 49

singulis mensibus, ad quod fideles singulis annis arctantur: At fideles sub mortali tenentur annis singulis peccata lethalia confiteri: Ergo Monachi D. Benedicti sub mortali obligantur singulis confiteri mensibus. Sic Valq. q. 90. a. 2. dñb. 3. Hortad. de pœnit. d. 7. diffc. 8. Luis. Turrian. dub. 21. de pœnit. dub. 3. Nugn. in addit. question. 6. articul. 5. diffc. 7. & alij.

90 Non tenentur sub mortali, Quia nec Clementinae verba, nec poena inibi imposita mortalem videntur obligationem inducere. Ita Nauar. ad Cap. 7. lacuit. num. 12. Caiet. tom. 1. Opus. opus. 5. q. 1. Ludou. de San Juan. q. 9. diffc. 1. Diana p. 3. tr. 4. res. 12. 5. Barbo. in remis. Concil. sess. 14. c. 5. Palao to. 4. tr. 2. 3. pun. 1. c. 2. nu. 6.

91 Hoc probabiliter esse reor. Nam si ex verbis Clementinae grauis non colligitur obligatio, cur illis est gratis imponenda sub veniali igitur teneri reor Monachos D. Benedicti, singulis mensibus confiteri. Quod si obiciatur ex Regula etiam obligari idem eis imperante, cui adstringi in professione promiserunt: respondeo, non teneri Regulares seruare sub mortali omnia Religionis statuta ex vi professionis. Nam abstinencia à carnibus non apponitur in Regula D. Benedicti vt præceptum, sed vt statutum quoddam, ad cuius obseruationem mediante professione Religiosi se obligant: & tamen Monachi carnis vescientes, mortaliter non delinquent, nisi id statuti gesserint in contemptum. Nec refert, quod statutum addat, posse in carcerem, qui contra id carnibus velci ausus fuerit. Id enim debet intelligi de iis Monachis, qui vel per contemptum, vel per contumaciam, vel contra superiorum obedientiam gesserint. Ex Palao.

D V B I V M XX.

An Monachi D. Benedicti, & D. Bernardi sub mortali obligentur semel in anno suis Prælati faceri sua lethalia peccata, etiam aliis confessionibus ritè ac legitime exposita?

92 Obligantur quidem. Quia id non fit immediate, ac ex vi ipsius statuti, sed mediante, scilicet ratione taciti voti, quod in professione emiserit omnia statuta Religionis obseruandi, & ratione voti obedientie, quam in ipsa professione promittunt. Quemadmodum ille, qui Sacris initiatur se ad castitatem non immediate quidem, sed mediante Sacerdotalis statu, quem suscipit ex voto obligat. Sic Fagund. præc. 2. c. 1. n. 6. Henriq. l. 3. c. 9. Nauar. ad cap. Placuit. num. 118. Llamas par. 1. Meib. cap. 5. §. 10. Reginal. lib. 6. num. 118. Tho. Hortad. tom. 2. tr. 12. cap. 1. Paragraph. 2. dub. 11. num. 2101.

Non obligantur sub lethali, imò nec sub veniali. Quia præterquam quod hoc nimium durum esset, iam huiusmodi consuetudo apud Cistercienses cessauit. Ita Coriolan. p. 1. sect. 1. num. 7. Nuald. de confes. nu. 67. Leand. p. 1. tr. 5. d. 1. q. 11. Elcob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI. P. II.

Scio, Dionysium Cisterciens. de hoc statuto non bene sentire, quasi minus prudenter factum, nec obligandi vim habente: attamen simul scio, illud à duobus Pontificibus Sixto IV. ac Pio II. fuisse confirmatum, & commendatum tanquam rem per homines Sanctos stabilitam. Porro enim (vti docet Valq. q. 9. a. 3. dub. 6. n. 17.) fieri illud statutum, concessa inferioribus Confessariis facultate absoluendi, & iniungendi simul in pœnitentia illud onus iterum confitendi eadem Prælati peccata. Vel potuit provenire ex constitutione abque subditorum etiam consensu. Nam licet pro tota Ecclesia non posset fieri talis lex obligans ad secundam eorundem peccatorum Confessionem: non tamen video, cur non posset fieri in Religione aliqua obseruante, in qua possint ea præcipi, quæ ad perfectionem spectare videantur, quam finis illius Religionis intendit. Et quidem in nostra societate vna ex potissimis Regulis est, vt sub litus tota sua conscientiam bis, aut semel in anno superiori manifestet, ita vt graue nihil eum lateat. Non ergo mirum, si Patres Sanctissimi Ordinis Cisterciensis legè tulerint de Confessione semel in anno cum Prælati gerenda. At fateor, ex alio capite posse aliquid periculi habere illam legem vniuersalem sub peccato graui obligantem. Vnde in societate nō est præceptum graue, sed sola regul. manifestacionis prædictæ. Porro in Cisterciensi Ordine illud statutum iam ita Prælati moderari sunt, vt ter solum in anno sibi referrent subditorum confessiones: nec tunc eos obligant ad præcedentes Confessiones repetendum, sed solum ad piacula confitenda, quæ ab vltima confessione occurrunt. Vt Llamas Cisterciens. p. 1. Merbo. c. 6. §. 20. testatur Caterum, Coriolano aucto, extat Urbani VIII. decretum, quo præcipitur, vt nullus superior possit subditos obligare, vt sibi confiteantur, nisi ipsi subditi spontè id velint, aut aliquo reueruato crimine teneantur. Facundum adi.

CAPVT VIII.

Circa qualitatem Confessionis, per quam huic Præcepto fit satis.

D V B I V M XXI.

An Satisfaciat quis huic præcepto per Confessionem non integram, omitendo scilicet voluntarie aliquod externum piaculum?

96 Satisfacit quidem. Quia Ecclesia præcipit Confessionem, non absolutionem: vnde absolutio videtur finis, non materia huius præcepti. Ergo licet aliquis ita confiteatur, vt culpa sua absoluat inualidè, vel absolui non possit, nihilominus præceptum implet, & pœnas transgressoribus præscriptas euadet. Sic Syl. nest. verb. Confessor. 4. num. 3. Sà verb. Confessio, num. 1. Victor. num. 163. Alenf. in 4. q. 77. nu. 9. a. 7. Gabri. diss. 17. qu. 1. articul. 3. dub. vlt. Palud. diffc.

SCOBAR
eos Mer.
XIVII
E. IV
G

dist. 17. quæst. 7. Diana verò p. 3. tr. 2. v. sol. 1. 10.
& Fagund. itandum ait posse probabile.

96
Non satis
facit.
Minimè satisfaciunt. Quia in Trident. sess. 14. c. 5. & can. 8. dicitur, Ecclesiam in hoc præcepto non imperasse Confessionem absolute, sed solum determinasse tempus, in quo erat facienda Confessio, ad quam de iure divino fidelis obligatur: Ergo præceptum Ecclesiasticum nequit impleri per aliam Confessionem, nisi per illam, quæ ex præcepto iuris divini obligat: præceptum divinum Confessionis solum impletur per Confessionem validam, non per invalidam. Ita Navar. sum. c. 10. n. 4. Vivald. de Confess. n. 81. Sorus in 4. dist. 18. q. 3. a. 3. concl. 6. Fagund. præc. 2. l. 1. c. 4. n. 4. Medina, Ægidius Layman, Comitulus, Filliucius, quos citat, & sequitur Diana ubi sup.

97
Hoc verius
esse credo.
Hanc sententiam veriorum esse existimo. Nam Christus Dominus, nec Ecclesia præcipiunt Confessionem nomine tenus, sed propter veram Sacramenti receptionem & ob peccatorum absolutionem obtinendam. At qui suam culpam integrè non confitetur, non est dignus absolutione: Ergo nec præcepto divino, nec Ecclesiastico satisfaciunt. Verum si ex parte Confessoris, vel quia non habebat iurisdictionem, vel approbatus non erat, & id peccitens ignorabat: vel quia ex propria malitia non habuit absolviendi intentionem: tunc cum sine peccitens culpam contingat pœnas censuræ effugiet, aliâque iure impositas: tenebitur tamen, si aliquando id sibi constiterit, de novo confiteri: qui præcepto re verâ non satisfecit. Ex Diana.

D V B I V M XXII.

An satisfaciatur qui Confessionis annuæ præcepto, per Confessionem nullam ex defectu doloris peccitantis?

98
Satisfaciunt
quidem.
Satisfaciunt profectò. Quia Ecclesia solum externam confessionem præcipit, & illius defectum punit, cuius executioni occultissimus defectus doloris, soli Deo cognitus, obstat non potest. Sic Gabriel. in 4. dist. 17. quæst. 1. art. 3. dub. ult. Sylvest. de Confessor 4. num. 3. Victor num. 163. Ludovic. quæst. 8. a. 2. diff. 2. asserens, definitum esse de Alexandrum cap. Quod quidem, de peccit & remis. cum, qui in Confessione Quadagesimali impœnitentiâ afficitur, satisfacere annuæ Confessionis præcepto, si Sacerdoti fateatur cuncta sua crimina & aperiat simul impœnitentiam, propter quam non absoluitur. Zerola apud Bonac. d. 5. qu. 5. sect. 2. pun. 4. num. 23.

99
Non satis
facit.
Minimè satisfaciunt. Quia Ecclesia potest in his casibus a dum internum imperare, sine quo non stat actus externus præceptus: potest enim Ecclesia præcipere receptionem Extremæ unctionis, v. gr. auditionem Sacri, Officii divini recitationem; quæ tamen omnia esse non possunt sine intentione interna recipiendo Sacramentum, audiendi Sacrum, orandi. Vnde si aliquis exterius vngeretur vel Sacro adesset, vel Officium materialiter legeret absque intentione

recipiendi Sacramentum, audiendi Sacrum, vel orandi, procul dubio non impletur præceptum, & per eam sequens incurreret pœnas, quæ transgressoribus essent impositæ: Ergo potest similiter Ecclesia præscribere peccitenti Sacramentum, licet consequenter præcipiat actus internos ad valorem Sacramenti requisitos: & potest pœnam huius imponere. Ita Card. Lugo de peccit. d. 15. n. 138. Granad. controu. 7. d. 9. n. 24. Valsq. q. 92. a. 3. dub. 5. Bonac. Azor. Coninch, Reginal. Nugn. Pitigian. Filiuc. Molfel. quos memorat, ac sequitur Leand. p. 1. tr. 5. d. 3. qu. 53. Palao 10. 4. tr. 26. pun. 20 §. 3. n. 4. & alij.

100
Hoc verius
esse reor.
Hanc sententiam veriorum esse reor. Nam Ecclesiæ præceptum terminatur ad idem, quod à Christo Domino fuerat imperatum, ut ex Trident. sess. 14. c. 5. constat: Ergo Ecclesiæ pœnas imponens transgressoribus huius præcepti, imponit pœnas non facientibus semel in anno id, quod ex Christi præcepto debitum erat. At à Christo Domino non fuerat præceptum, nisi de vero Sacramento peccitentiâ suscipiendò. Ratione autem à priori exponâ. Quia licet Ecclesiæ nequeat præcipere actus merè internos: potest tamè præcipere externos ita, ut deur visibilis subordinatio & conformitas inferiorum ad Superiores in hac visibili Hierarchia, ut Valsquez docet. Ad hæc verò visibilem (subordinationem, & conformitatem) non solum requiritur in Ecclesiâ potestas percipiendi actus externos nudos, & inanimatos, sed animatos actu interno. Didici ex Card. Lugo.

D V B I V M XXIII.

An præceptum annuæ Confessionis impletur per Confessionem validam quidem, sed informem?

101
Sensu qua
stionis.
Eadem in opinione negante posse dari Confessionem validam sed informem, cessat omnino quæstio; si enim talis confessio non datur, nec etiam per illam poterit præceptum impleri. Suppono igitur confessionem informem posse dari, & requiro, num per eam hoc præceptum Ecclesiasticum impleatur?

102
Non imple
tur.
Non impletur. Quia Christus Dominus eam præcipit confessionem, quæ & à peccato absoluantur fideles, & gratiâ sanctificante donentur: Ecclesiæ autem determinando tempus requirit Confessionem fieri, qualem Christus Dominus præcipit. Ergo Confessione informi præceptum Ecclesiæ non impletur. Sic Medi. C. de Confess. q. de confess. fidei iteranda, apud Valsquez. quæst. 92. articul. 3. dub. 5. num. 5. immerito citatus cum sentiat oppositum. Ipse verò hanc sententiam defendit. Et alij, quos presens nominibus memorat Fagundez ubi infra.

103
Impletur
quidem.
Impletur planè. Quia qui informem gerit Confessionem verè recipit Sacramentum peccitentiæ, & aliquem illius effectum, licet pro tunc gratiam Sanctificantem non recipiat. Ita Suar. de peccit. dub. 35. sect. 4. Granad. controu. 7. tract. 1. d. 8. num. 10. Fagund. præc. 2. l. 1. d. p. 4. num. 13. Lugo de peccit. dub. 15. num. 137. Bonacina,

Sectio II. Dubia, De Præcepto II. 51

Bonacina, Valent. Nugn. Henric. quos affert, ac sequitur Leand. p. 17. s. d. 3. q. 5. 4.

104
Ilem affir-
mit.
Certè in ea sententia, quæ Confessionem validam, sed informem admittit, certum existimo, hoc præceptum impleri quoad substantiam, quia tunc poenitens actum validum facit, Ecclesia vero solum imperat validam Confessionem. Et quia sapienter evenire potest, ut Confessio sit valida, sed informis absque villo poenitentis piaculo. Cur ergo tunc præceptum annuæ Confessionis non implebitur? Fagund. Sic.

DVBIVM XXIV.

Agit quis integram peccatorum Confessionem sine formatum, siue non, sed absolutionem non recipi: satisfaciunt Confessione annua præcepto?

105
Satisfacit quidem. Quia præceptum Confessionis non est impositum, nec imponi potest de actione quæ in poenitentis potestate non sit, sed Confessionis solum, ut est absolutio. Sic Azor. l. 7. c. 19. q. 4. loquutus de poenitente, qui dignè fuit confessus, sed Confessarij malitia absolutionem non accepit. Indou. de San Juan, apud Leandrum citandum. Victor. q. 16. loquutus de illo, qui omnia sua crimina confiteatur, sed dolore vero non afficitur. Et alij citati à Suario ro. 4. d. 36. sect. 7. m.

106
Non satisfaci. Quia nullatenus poenitentia recipit ille Sacramentum. Ergo præcepto huic non satisfaciunt imperanti ut Sacramentum recipiamus. Ita Durand. in 4. dist. 17. quæst. 14. Sotus dist. 18. q. 3. a. 5. Nauar. sum. c. 10. n. 4. Suar. ro. 4. d. 15. sect. 4. citans P. Soto, Michaëlem, ac Barthol. de Medina, Vivaldum, & alios. Lugo. de poen. d. 15. m. 136. Fagund. præc. 2. l. 1. c. 4. m. 13. Reginal. l. 6. m. 58. & alij.

107
Existimo, non satisfieri Ecclesiæ præcepto per quamcumque confessionem, absolutione non sequat. Quia Ecclesia præcipit non aliquid novum, sed id, quod ex Christi Domini præcepto debitum erat. Christus verò non præcepit Confessionem ut cūque, sed Confessionem, quæ per Iudicis sententiam terminaretur. Ergo hoc ipsū Ecclesia præcipit, singulis annis fieri, non enim fuere duo Christi præcepta, vnum Confessionis agendæ, alterum recipiendæ absolutionis; sed vnum utriusque, scilicet, hoc Sacramentum recipiendi. Ergo cum Ecclesia illud Christi præceptum voluerit annis singulis observari, præcepit totius Sacramenti receptionem.

DVBIVM XXV.

An excusetur à Præcepti huius impletione, qui nequit aliter quam per scripturam confiteri?

108
Ertum est excusari eum, qui copiam Confessarij non habet, siue physice, siue moraliter: quapropter non solum physica, & absoluta impotentia, verum etiam moralis, ut est difficultas extraordinaria eundi ad confessarium, aut quando quis nequit sine gravi detrimento famæ, vitæ, &c. confiteri, verè ab impletione præcepti excusabit. Quæstio verò an sic reputanda impotentia, cum quis nequit aliter quam per scripturam confiteri eo quod ipse sit murus, & confessarius lurdus, & non possit verbis explicare peccata? Excusatur quidem. Quia scriptura est publicum instrumentum, unde qui piacula scribit se periculo exponit, scriptum amittendi, quod poterit gravi incommodo ad alterius manus pervenire. Sic Filliuc tr. 7. num. 53. Llamas p. 2. Meib. c. 3. §. 2. Victoria 2. 173. V. ga. p. 1. sum. c. 63. casu 16. Tolet. l. 3. c. 6. Richard. in 4. dist. 17. a. 1. q. 5. Nauar. sum. cap. 1. m. 36. Arnul. v. Confessio. n. 15. Angel. m. 32. Valent. tom. 4. d. 7. q. 11. pum. 1. Henric. l. 4. c. 4. n. 4.

Non excusatur, sed tenetur per scriptum confiteri, si Sacerdos præsens adsit. Quia commode aut certè sine difficultate magna potest sic præceptum servare. Ergo tenetur. Ita Sylvest. v. Confessio 3. quæst. 5. Caiet. b. d. condit. 11. Petr. de Soto de Confess. l. 11. Palud. in 4. dist. 17. q. 2. Nugn. in addit. ad q. 6. a. 6. d. 5. 1. Capus relect. de poenit. Suar. ro. 4. d. 36. sect. 6. Valq. q. 90. a. 4. dub. 5. Coninch. d. 5. dub. 10. n. 78. Hurtad. d. 8. diffie. 4. Granad. tr. 1. de poenit. d. 9. art. 4. Bonac. d. 5. q. 5. sect. 3. pum. 2. l. m. 6. citans Pefantium & alios.

Existimo per scriptum non expedire communiter præsentis Sacerdoti fateri, nam periculum adest, ut amissa, ac sublata papyri legi possit ab alijs. At si cautè absque periculo fiat, ut fieri planè potest, tenetur quis sic confiteri ad annuæ Confessionis implendum præceptum. An non facile potest qui eget scripto, modum scribendi mutare, vel literas, vel separatim ostendere peccatorum species in libro impresso, & in alia papyro numerum peccatorum, ne alijs valeat innotescere? Murus igitur, qui novit scribere debet sub eazant simili cautela (si necessaria sit ad secretum) ut præceptum ad impleat, confiteri. Suar. mecum.

DVBIVM XXVI.

Ad satisfaciendum præcepto Confessionis Ecclesiastico, tenetur quis si aliter non valeat per interpretem fateri?

112
Tenetur
Teneretur quidem. Quia non apparet notabile detrimentum sequi ex confessione per quidem.

E 2 inter

CAPVT IX.

Circa eos, qui à Præcepto Confessionis annua servando excusantur.

Elcob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI. P. II.